

تعیین میزان تأثیر نحوه درج وابستگی سازمانی مندرج در تولیدات علمی در وب آو ساینس بر نتایج ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

اعظم شاه‌دآغی^۱، شادی اسدزندی^۲، دکتر مریم شکفته^۳، دکتر فرید زائری^۴،

دکتر مصطفی رضایی طاویرانی^۵

چکیده

زمینه و هدف: درج ناهمگون شکل نوشتاری یک سازمان، موجب از دست رفتن امتیاز رتبه‌بندی این مراکز در سطح ملی و بین‌المللی می‌گردد. هدف این پژوهش تعیین میزان تأثیر نحوه ی درج وابستگی سازمانی مندرج در تولیدات علمی در وب آو ساینس بر نتایج ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۹۱ است.

روش بررسی: روش پژوهش، پیمایشی - توصیفی با رویکرد کتاب‌سنجی و از نوع کاربردی است. جامعه ی پژوهش، ۱۱۳۹ مورد مقالات علمی مراکز تابعه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در وب آو ساینس در سال ۱۳۹۱ است.

یافته ها: از میان ۱۱۳۹ مقاله ی نمایه شده در وب آو ساینس، ۹۴/۳۸٪ در نظام ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی وزارت بهداشت موفق به کسب امتیاز شده‌اند و ۵/۶۱٪ موفق نبوده‌اند؛ بررسی ها نشان داد که ۱/۰۱٪ وابستگی سازمانی را به‌صورت نادرست درج کرده بودند. آزمون تی تک نمونه ای نشان داد که میانگین امتیازات ۱/۰۱٪ مدارکی که وابستگی سازمانی خود را به‌درستی درج نکرده‌اند بر میانگین کلی امتیاز تولیدات نمایه شده ی دانشگاه در وب آو ساینس و میانگین کلی امتیاز فعالیت پژوهشی تأثیر آماری معناداری نداشته است.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر و پژوهش‌های ذکر شده می‌توان بیان کرد که رعایت شکل نوشتاری همگون در وابستگی سازمانی تولیدات علمی دانشگاه بر روی امتیازات پژوهشی دانشگاه و کسب رتبه ی قابل توجه در نظام‌های رتبه‌بندی ملی و بین‌المللی تأثیرگذار است.

واژه های کلیدی: مستندسازی، وابستگی سازمانی، ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ایران

دریافت مقاله : خرداد ۱۳۹۵

پذیرش مقاله : شهریور ۱۳۹۵

*نویسنده مسئول :

شادی اسدزندی؛

دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

Email :
Shadi_asadzandi@yahoo.com

^۱ مربی گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۳ استادیار گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۴ استادیار گروه آمار زیستی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

^۵ استادیار گروه علوم پایه، دانشکده پیراپزشکی، مرکز تحقیقات پروتئومیکس، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

مقدمه

مستندسازی و درج صحیح اطلاعات کتاب‌شناختی تولیدات علمی امری است که همواره به افزایش ارزش افزوده‌ی این تولیدات منجر می‌شود. Buckland مستندسازی (Documentation) را این‌گونه تعریف می‌کند: به هر دو عمل تولید و استفاده از سیاهه‌ی واژگان پذیرفته‌شده در نظام ذخیره و بازیابی اطلاعات مستندسازی می‌گویند (۱). Tillett نیز مستندسازی را یک فرآیند ضروری در جستجو و بازیابی مدارک مربوط به یک موضوع، سازمان، یا فرد می‌داند. در مستندسازی یک کلیدواژه به‌عنوان اصطلاح کنترل‌شده انتخاب می‌شود و از سایر واژگان پذیرفته‌نشده به آن ارجاع داده می‌شود (۲). با توجه به تعاریف ذکر شده می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که مستندسازی، سیاهه و فهرستی است از کلیدواژه‌های کنترل‌شده که با استفاده از ارجاعات ارتباطی میان آن‌ها و کلیدواژه‌های کنترل‌نشده برقرار می‌گردد. این امر به‌ویژه در خصوص مقالات پژوهشی که در پایگاه‌های اطلاعاتی نمایه می‌شوند، از اهمیت بسزایی برخوردار است.

شناسایی و مکان‌یابی بهینه‌ی تولیدات علمی افراد، نشریات، سازمان‌ها، دانشگاه‌ها و کشورها مزیتی است که پاسخگوی دغدغه‌ی مداوم سازمان‌های بین‌المللی و ملی در زمینه‌ی ارزشیابی و رتبه‌بندی افراد، نشریات، دانشگاه‌ها و کشورهاست (۳-۶). اکثر پایگاه‌های اطلاعاتی، داده‌های توصیفی لازم برای عناصر اطلاعاتی تعبیه‌شده در پیشینه‌ها را از اطلاعات کتاب‌شناختی مقالات استخراج می‌کنند، نحوه‌ی درج صحیح اطلاعات موردنظر در مقالات، به‌منظور بهینه‌سازی فرایند ردیابی آن‌ها، باید مورد توجه و دقت جدی قرار گیرد (۷).

یکی از عناصر کتاب‌شناختی مهم در تولیدات علمی محققان، وابستگی سازمانی (Affiliation) پژوهشگر است. طبیعتاً اعضای هیئت‌علمی، پژوهشگران و تولیدکنندگان علمی هر دانشگاه، باید با ذکر نام دانشگاه محل تحصیل یا کار خود، به‌عنوان وابستگی سازمانی به یکپارچه‌سازی مدارک تولیدشده در دانشگاه کمک نمایند (۸). به دلایل مختلف در طول زمان، نام سازمان‌ها و یا مؤسسات و ادارات تغییر می‌کند؛ گاه بر نام آن‌ها افزوده می‌شود؛ گاه تغییرات اجتماعی و سیاسی و فنی بر فعالیت یک سازمان تأثیر می‌گذارد و تغییر نام آن‌ها را ضروری می‌کند؛ گاه نیز سازمان‌ها با یکدیگر ادغام یا جابه‌جا شده و حتی منحل می‌شوند؛ و در مواردی نیز اصلاح و گاه کوتاه نویسی سبب تغییر است. چندشکلی نام، ضرورت انتخاب یکی از آن میان را ایجاب می‌کند مثل نام اشخاص. برای سازمان‌ها نیز به شکل مستند شده نام آن‌ها نیاز

است که از بقیه شکل‌ها به آن ارجاع داده شود (۹).

پژوهش‌های متعددی مؤید این امر هستند که یکی از مهم‌ترین اشکالات در کاهش امتیاز فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی سازمان‌ها در سطح ملی و بین‌المللی، درج ناصحیح وابستگی سازمانی نویسندگان آثار است (۱۰ و ۱۱). بر اساس اطلاعات استخراج‌شده از پایگاه اطلاعات علمی ISI در محدوده زمانی ۱۹۹۰ میلادی تا تاریخ ۹ آوریل ۲۰۰۷، برای مثال مستندات دانشگاه تهران با چهار عنوان وابستگی سازمانی مختلف نمایه شده است (۱۲ و ۱۳). Bador و Lafouge نیز در سال ۲۰۰۵ در مقاله‌ی خود که به بررسی تولیدات علمی کشور فرانسه در سال ۲۰۰۳ در سه پایگاه Pascal biom, pubmed و medline با نگاه انتقادی به نحوه‌ی درج وابستگی‌های سازمانی می‌پردازد، لزوم ایجاد یک استاندارد برای نحوه‌ی درج وابستگی‌های سازمانی در کشور فرانسه را متذکر می‌شود (۱۴). Taskin و Al نیز با توجه به تولیدات کشور ترکیه در بازه زمانی ۲۰۰۹-۱۹۸۲ به بررسی وابستگی سازمانی در تولیدات دانشگاه‌ها در تولیدات علمی در پایگاه وب آو ساینس (Web of Science) پرداخته است. آنها نیز به نتایجی مشابه پژوهش‌های قبلی رسیده‌اند و مواردی از جمله اشکالات املائی و نگارشی در آدرس، اشکال در نمایه‌سازی که بیشتر به علت وجود اختصارات و عدم استفاده از زبان انگلیسی است، اشکال در ترجمه‌ی نادرست و در نهایت اصلی‌ترین اشکال که تغییر مداوم نام دانشگاه‌ها و وجود شکل‌های مختلفی از نام دانشگاه است را مطرح نموده است (۱۵). شاهدی و شکفته نیز در خصوص دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (۱۶)، امین پور و همکاران در خصوص دانشگاه علوم پزشکی ایران (۱۷)، ابوالقاسمی فخری و جویبان در مورد دانشگاه‌های کشور (۱۸) نیز به نتایج مشابهی دست یافته‌اند. لذا به منظور پیشگیری از ایجاد چنین معضلاتی، کنترل کتاب‌شناختی همگون نام سازمان‌ها ضرورتی انکارناپذیر است. پرواضح است این امر میسر نمی‌شود مگر به مدد مستندسازی (۸). بدیهی است فقدان منبعی مستند به منظور کنترل کتاب‌شناختی نام سازمان‌ها می‌تواند منجر به ناهمگونی در درج نام این سازمان‌ها در تولیدات علمی شود و از سوی دیگر وزارتخانه‌های متولی رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در فرم ارزشیابی سالانه خود، به‌وضوح قید کرده‌اند که در فرایند ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی صرفاً آثار علمی که نام سازمان متبوعشان مطابق یکی از اشکال مورد تایید در فرایند درج شده است موفق به جذب امتیاز خواهند شد و به مابقی آثار امتیازی

تعلق نخواهد گرفت (۱۹).

مدیریت اطلاعات پژوهشی (سمات) به آدرس (www.semat.ir) انجام گرفت. این سامانه با هدف رفع نیازهای جامعه پژوهش پزشکی و گردآوری کلیه اطلاعات پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور توسط وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی طراحی و پیاده‌سازی شده است. پژوهشگران با محدودیت دسترسی به سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی مواجه بودند که این مهم با مساعدت معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مرتفع گردید. با استفاده از این سامانه، تولیدات نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس به دو دسته تولیداتی که در نظام ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، کسب امتیاز نموده‌اند و تولیداتی که امتیازی کسب نکرده‌اند تفکیک شد. در مرحله بعد میزان تولیدات علمی هر واحد تابعه مشخص و مقالاتی که به علت درج نادرست وابستگی سازمانی امتیازشان محاسبه نشده بود به تفکیک مراکز تابعه تعیین شد. امتیاز از دست رفته ی هر مقاله از فرمول $(2 \times \text{Impact Factor}) + 25$ و استفاده از راهنمای تکمیل فرم ارزشیابی عملکرد فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور که توسط وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی منتشر می‌شود و بر روی سایت این وزارتخانه قرار می‌گیرد، با مشارکت معاونت پژوهشی دانشگاه محاسبه شد. با استفاده از نرم‌افزار SPSS، از طریق آزمون تی تک نمونه‌ای و آزمون کروسکال والیس تأثیر میانگین امتیازات از دست‌رفته، به تفکیک مراکز تابعه، بر میانگین کلی امتیاز تولیدات نمایه شده دانشگاه در وب آو ساینس و میانگین امتیاز ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۹۱ که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه در اختیار پژوهشگران قرار گرفت، بررسی شد.

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نیز با هدف ارتقای رتبه علمی خود در نظام‌های رتبه‌بندی ملی و بین‌المللی، از سال ۱۳۸۵ تا کنون بارها به ارائه ی شکل نوشتاری همگون نام دانشگاه به‌منظور درج در محل وابستگی سازمانی در تولیدات مقالات اقدام کرده است (۱۶). دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین سازمان‌های مولد دانش، انتظار دارد که بتواند بخشی از ماحصل سرمایه‌گذاری خود در بخش پژوهش را با کسب امتیاز مربوط به این تولیدات در نظام‌های رتبه‌بندی ملی و بین‌المللی دریافت نماید. از گزاره‌های فوق این نیز درک می‌شود که درج ناصحیح وابستگی سازمانی در تولیدات علمی سازمان‌ها می‌تواند از طریق تأثیر بر نتایج ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی آن سازمان منجر به خسارت شود. مطابق جستجوهای پژوهشگر تا کنون پژوهشی، به بررسی خسارت ناشی از درج ناصحیح نام برای یک سازمان مشخص و تأثیر آن بر نتایج ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی در نظام‌های رتبه‌بندی ملی و بین‌المللی مبادرت نکرده است. لذا در این پژوهش برای اولین بار به تعیین میزان تأثیر نحوه ی درج وابستگی سازمانی مندرج در تولیدات علمی در وب آو ساینس بر نتایج ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی پرداخته شده است.

روش بررسی

روش پژوهش، پیمایشی - توصیفی با رویکرد کتاب‌سنجی و از نوع کاربردی بود. جامعه پژوهش را تعداد ۱۱۳۹ مورد مقالات علمی مراکز تابعه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در وب آو ساینس در سال ۱۳۹۱ (اول آوریل ۲۰۱۱ تا اول آوریل ۲۰۱۲) تشکیل می‌داد. گردآوری داده‌ها با جستجو در سامانه

یافته‌ها

جدول ۱: توزیع فراوانی مقالات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس بر اساس وضعیت اfd امتیاز از وزارت بهداشت در سال ۱۳۹۱

وابستگی سازمانی	دانشکده‌ها	مراکز تحقیقاتی	بیمارستان‌ها	جمع کل
اخذ امتیاز	۴۵۴	۵۲۶	۹۵	۱۰۷۵
عدم اخذ امتیاز	۱۶	۳۴	۱۴	۶۴
جمع کل	۴۷۰	۵۶۰	۱۰۹	۱۱۳۹

درج شده است و همین امر علت اصلی پذیرفته نشدن این مقالات بوده است.

جهت مقایسه ی میانگین پراکندگی اشکال نوشتاری وابستگی سازمانی در تولیدات علمی مراکز تابعه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۹۱، ابتدا میانگین و انحراف معیار پراکندگی اشکال نوشتاری وابستگی سازمانی در سه گروه دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی و بیمارستان‌ها اندازه‌گیری شد و سپس جهت مقایسه میانگین این مراکز از آزمون تحلیل کروسکال والیس استفاده شد.

جدول ۱ به منظور نشان دادن میزان تولیدات نمایه شده در وب آو ساینس بر اساس وضعیت اخذ امتیاز در نظام ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به تفکیک مراکز تابعه ترسیم شده است.

از مجموع ۱۱۳۹ مقاله نمایه شده در وب آو ساینس، ۹۴/۳۸٪ در نظام ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی وزارت بهداشت موفق به کسب امتیاز شده‌اند و ۵/۶۱٪ موفق به کسب امتیاز نشده‌اند. پس از بررسی علل عدم اخذ امتیاز تولیدات نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس مشخص گردید که در ۱/۰۱٪ از این تولیدات، وابستگی سازمانی به صورت نادرست

جدول ۲: مقایسه میانگین پراکندگی اشکال نوشتاری وابستگی سازمانی در مقالات علمی مراکز تابعه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۹۱

مراکز تابعه	میانگین	انحراف معیار	P
دانشکده‌ها	۲/۰۸	۰/۵۱۵	P>۰/۹
مراکز تحقیقاتی	۱/۱۱	۰/۳۲۳	
بیمارستان‌ها	۲/۰۸	۰/۲۸۹	

است که پراکندگی قابل توجهی در به‌کارگیری اشکال نوشتاری وابستگی سازمانی در میان سه گروه دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی و بیمارستان‌ها مشاهده نمی‌شود.

انجام آزمون کروسکال والیس در جدول ۲ نشان داد که بین میانگین پراکندگی اشکال نوشتاری وابستگی سازمانی در تولیدات علمی سه گروه مراکز تابعه دانشگاه اختلاف آماری معنی‌داری وجود ندارد (P=۰/۹). نتیجه ی به‌دست‌آمده بیانگر آن

جدول ۳: آمار توصیفی مربوط به امتیازات کسب نشده ی مقالات علمی دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۹۱ به علت عدم درج وابستگی سازمانی صحیح

مراکز	تعداد	میانگین	انحراف معیار	P
دانشکده‌ها	۱۲	۲۰/۰۹۳	۸/۰۰۶	۰/۱۹۰

است محاسبه شد. با توجه به جدول ۳، میانگین و انحراف معیار ۱۲ مورد از تولیدات نمایه شده ی دانشکده‌ها در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس که به علت درج نادرست وابستگی سازمانی رد شده‌اند، ۲۰/۰۹۳ (۸/۰۰۶) است.

جهت بررسی تأثیر امتیازات از دست‌رفته ی مقالات دانشکده‌هایی که وابستگی سازمانی را به‌درستی درج نکرده‌اند بر میانگین کلی امتیاز تولیدات نمایه شده ی دانشگاه در وب آو ساینس، ابتدا میانگین و انحراف معیار امتیازات تولیدات علمی دانشکده‌ها که در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس نمایه شده‌اند اما وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده

جدول ۴: آمار توصیفی مربوط به امتیاز تولیدات نمایه شده ی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در WOS در سال ۱۳۹۱

تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار	نمره
۱۰۷۵	۰/۰۰	۳۴/۷۲	۲۳/۳۲	۸/۶۴	۲۵۰۶۹

تولیدات نمایه شده ی دانشگاه در WOS

تأثیر داشته است یا خیر از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شد. آزمون تی تک نمونه‌ای نشان داد که تفاوت معناداری بین میانگین کلی امتیاز تولیدات دانشگاه در وب آو ساینس با میانگین امتیازات از دست رفته ی تولیدات دانشکده‌ها وجود ندارد ($p=0/190$). پس امتیاز از دست رفته ۱۲ تولید دانشکده هیچ‌گونه تأثیری بر میانگین کلی امتیاز تولیدات دانشگاه در وب آو ساینس نداشته است.

با توجه به جدول ۴، میانگین (انحراف معیار) امتیاز تولیدات نمایه شده ی دانشگاه در وب آو ساینس در سال ۱۳۹۱، ۲۳/۳۲ (۸/۶۴) است.

سپس جهت بررسی اینکه آیا میانگین و انحراف معیار امتیازات کسب نشده ی تولیدات علمی دانشکده‌های زیر پوشش دانشگاه که وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده است بر میانگین کلی امتیاز تولیدات دانشگاه در وب آو ساینس

جدول ۵: آمار توصیفی مربوط به امتیاز فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در WOS در سال ۱۳۹۱

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	نمره
امتیاز فعالیت پژوهشی دانشگاه	۲۳۶۳	۱۶/۱۳	۹/۵۹	۳۸۱۱۵/۱۹

امتیازات کسب نشده تولیدات علمی دانشکده‌های زیر پوشش دانشگاه که وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده است (۲۰/۰۹۳) بر میانگین کلی امتیاز فعالیت پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۹۱ تأثیر داشته است یا خیر از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شد. آزمون تی تک نمونه‌ای نشان داد که تفاوت معناداری بین میانگین کلی امتیازات کسب شده تولیدات با میانگین امتیازات از دست رفته ی تولیدات دانشکده‌ها وجود ندارد ($p=0/655$).

جهت بررسی تأثیر امتیازات از دست رفته ی ۱۲ مقاله دانشکده بر میانگین کلی امتیاز فعالیت پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۹۱، در جدول ۵ میانگین کلی امتیاز فعالیت پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۹۱ محاسبه شده است.

بر طبق جدول فوق میانگین کل تولیدات فعالیتهای پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۹۱ که موجب کسب امتیاز در فرآیند ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی شده‌اند برابر با ۱۶/۱۳ است. جهت بررسی اینکه آیا میانگین و انحراف معیار

جدول ۶: آمار توصیفی مربوط به امتیازات کسب نشده مقالات علمی مراکز تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۹۱ به علت عدم درج وابستگی سازمانی صمیم

مراکز	تعداد	میانگین	انحراف معیار	P
مراکز تحقیقاتی	۸	۱۳/۷۳	۵/۹۵	۰/۰۸

تولیدات علمی مراکز تحقیقاتی زیر پوشش دانشگاه که وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده است بر میانگین کلی امتیاز فعالیت پژوهشی دانشگاه در وب آو ساینس (۲۳/۳۲) در سال ۱۳۹۱ تأثیر داشته است یا خیر، از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شد. این آزمون نشان داد که تفاوت معناداری بین میانگین کلی امتیازات با میانگین امتیازات کسب نشده تولیدات مراکز تحقیقاتی وجود ندارد ($p=0/08$).

پژوهشگر میانگین امتیازات از دست رفته ی تولیدات مراکز تحقیقاتی (۱۳/۷۳) را با میانگین کلی امتیاز فعالیت پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۹۱ (۱۶/۱۳) مقایسه کرد که آزمون

طبق روش ذکر شده برای دانشکده‌ها، برای مراکز تحقیقاتی نیز ابتدا میانگین و انحراف معیار امتیازات تولیدات علمی که در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس نمایه شده‌اند اما وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده است مطابق با جدول ۶ تنظیم شد.

جدول ۶ نشان داد که تولیدات علمی مراکز تحقیقاتی زیر پوشش دانشگاه که وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده است، دارای میانگین (انحراف معیار) برابر (۱۳/۷۳) (۵/۹۵) است. جهت بررسی اینکه آیا میانگین امتیازات کسب نشده ی

تی تک نمونه‌ای نشان داد که تفاوت معناداری بین میانگین کلی امتیازات کسب شده ی تولیدات با میانگین امتیازات از دست

رفته ی تولیدات دانشکده‌ها وجود ندارد ($p=0/24$).

جدول ۷: آمار توصیفی مربوط به امتیازات کسب نشده مقالات علمی بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۹۱ به علت عدم درج وابستگی سازمانی صمیم

مراکز	تعداد	میانگین	انحراف معیار	P
بیمارستان‌ها	۴	۲۶/۰۸	۵/۸۹	۰/۴۱۸

برای بیمارستان‌های دانشگاه نیز ابتدا میانگین و انحراف معیار تولیدات علمی که وابستگی سازمانی را به صورت نادرست درج کرده‌اند، مطابق با جدول ۷ تنظیم شد.

جدول ۷ نشان داد که امتیازات کسب نشده ی تولیدات علمی بیمارستان‌های زیر پوشش دانشگاه که وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده است، دارای میانگین (انحراف معیار) برابر $26/08(5/89)$ بوده است.

جهت بررسی آنکه میانگین امتیازات کسب نشده ی تولیدات علمی بیمارستان‌های زیر پوشش دانشگاه که وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده است بر میانگین امتیاز فعالیت پژوهشی دانشگاه در وب آو ساینس ($23/32$) در سال ۱۳۹۱ تأثیر داشته است یا خیر، از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شد. این آزمون نشان داد که تفاوت معناداری بین میانگین کلی امتیازات کسب شده تولیدات با میانگین امتیازات از دست رفته ی تولیدات بیمارستان‌ها وجود ندارد ($p=0/418$). جهت بررسی آنکه میانگین امتیازات کسب نشده ی تولیدات علمی بیمارستان‌های زیر پوشش دانشگاه که وابستگی سازمانی آن‌ها به صورت نادرست درج شده است ($26/08$) بر میانگین کلی امتیاز فعالیت پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۹۱ ($16/13$) تأثیر داشته است یا خیر از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده شد. این آزمون نشان داد که تفاوت معناداری بین میانگین کلی امتیازات کسب شده ی تولیدات با میانگین امتیازات از دست رفته ی تولیدات بیمارستان‌ها وجود ندارد ($p=0/15$).

بحث

ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور به منظور ارتقای وضعیت پژوهش در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، از سال ۱۳۸۰ به عنوان یکی از سیاست‌ها، در دستور کار معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت قرار گرفت و از آن پس این فرایند هر ساله

بر اساس دستورالعمل‌های تعیین شده و ناظر بر چهار محور تقویت حاکمیت و رهبری، توانمند سازی، تجهیز منابع و تولید دانش در دانشگاه‌ها/ دانشکده‌های علوم پزشکی به اجرا در آمده است. استفاده از یک شکل مستند برای وابستگی سازمانی در تولیدات علمی مقوله‌ای است که در نظام‌های ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور بررسی می‌شود. دانشگاه با کسب امتیاز قابل توجه در این نظام، رتبه و میزان بودجه پژوهشی خود را افزایش می‌دهد. مزیت دیگر درج صحیح وابستگی سازمانی، تأثیر آن بر میزان استناد دریافتی دانشگاه و افزایش میزان رؤیت پذیری و بازیابی یک اثر است (۸).

نتایج پژوهش حاضر، بیانگر آن است که مراکز تابعه دانشگاه در سال ۱۳۹۱ توانسته‌اند در رعایت یک شکل همگون و مستند در تولیدات علمی خود بسیار موفق عمل کنند. چرا که طبق داده‌های ثبت شده در سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی، تنها $1/01\%$ از تولیدات نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس به علت درج نادرست وابستگی سازمانی رد شده‌اند. چنین به نظر می‌رسد که سازمانهای دیگر نیز با بهره گیری از روشها و برنامه ریزی های این دانشگاه در خصوص چگونگی عملکرد درج وابستگی های سازمانی می توانند موثرتر گام بردارند. این امر در حالی است که نتایج پژوهشی که توسط شاهدباغی و شکفته در بازه زمانی ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۷ به منظور بررسی وضعیت انتشار مقالات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در ISI انجام گرفته است، نمایانگر آن است که در سال‌های گذشته نام دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با شکل‌های نوشتاری متفاوتی در فیلد کتابشناختی نام سازمان متبوع درج شده بود (۱۶). همچنین امین پور و همکاران به منظور ارزیابی نحوه درج وابستگی سازمانی در تولیدات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران که در بازه زمانی ۱۹۸۶ تا ۲۰۰۷ انجام گرفته بود، به نتایج مشابهی دست یافتند، در این مقاله نیز

تولیدات خود به حداقل رسانده است. البته به نظر می‌رسد که با توجه به راهنمای تکمیل فرم ارزشیابی عملکرد فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور که هر ساله توسط وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در اختیار واحدهای ارزشیابی هر دانشگاه قرار می‌گیرد، درج صحیح وابستگی سازمانی نام دانشگاه طبق دستورالعمل وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی برای کسب امتیاز کافی است (۱۶)، اما درج صحیح وابستگی سازمانی مراکز تابعه نیز باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج پژوهش حاضر و پژوهش‌های ذکر شده، می‌توان بیان کرد که رعایت شکل نوشتاری همگون در وابستگی سازمانی تولیدات علمی دانشگاه بر روی امتیازات پژوهشی دانشگاه و کسب رتبه‌ی قابل توجه در نظام‌های رتبه‌بندی ملی و بین‌المللی تأثیرگذار است. به نظر می‌رسد که وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باید راهکار اساسی را جهت رفع معضل درج ناصحیح وابستگی سازمانی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور اتخاذ نماید. البته برای آنکه تمامی سازمان‌ها و نهادها در درج وابستگی سازمانی به‌طور یکپارچه عمل نمایند، وجود یک سازمان ملی که متولی امر مستندسازی وابستگی سازمانی باشد به شدت احساس می‌شود. نتایج این پژوهش دیدی روشن از وضعیت موجود در اختیار متولیان امور پژوهشی در سطوح خرد و کلان دانشگاه، در راستای ارزیابی وضعیت موجود و بهینه‌سازی آن، قرار می‌دهد. همچنین این پژوهش می‌تواند، به‌منظور سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های مقتضی، مورد بهره‌گیری مدیران و سیاست‌گذاران امور پژوهشی سایر دانشگاه‌ها و همچنین وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی قرار گیرد. اگرچه پیشنهادهایی برای بررسی دقیق‌تر رعایت وابستگی سازمانی ارائه می‌شود.

بر اساس یافته‌های به دست آمده، پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌هایی مشابه، برای دانشگاه‌های دیگر و حتی برای مقالات منتج از پایان‌نامه‌ها و همایش‌ها انجام شود. همچنین فهرستی دو زبانه از وابستگی سازمانی دانشگاه‌ها و مراکز تابعه آنها گردآوری و در فواصل زمانی مناسب روزآمد گردد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله مراتب قدردانی خود را از معاونت پژوهشی

به وضوح ذکر شده است که نویسندگان از ۴۸ شکل نوشتاری مختلف برای تولیدات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی استفاده کرده‌اند (۱۷). ابوالقاسمی فخری و جویبان نیز در سال ۲۰۱۰ در نتایج پژوهش خود عدم رعایت یک‌شکل نوشتاری مشخص را در تولیدات علمی دانشگاه‌های کشور گزارش می‌دهد (۱۸). همچنین در مقاله‌ی فلاحتی قدیمی فومنی و همکاران که در سال ۲۰۱۲ تولیدات علمی دانشگاه‌های کشور را در بازه زمانی ۲۰۰۰-۲۰۰۹ بررسی کرده بود، مهم‌ترین اشکالات را در بازیابی تولیدات علمی، درج نادرست وابستگی سازمانی می‌داند (۲۰). در مقاله دهقان و همکاران نیز در سال ۲۰۱۱ که با موضوع بررسی وابستگی سازمانی تولیدات علمی دانشگاه شیراز نگاشته شده بود، مشاهده می‌شود که تعداد قابل ملاحظه‌ای از مدارک علمی دانشگاه با درج وابستگی سازمانی غیراستاندارد موجب از دست رفتن بخش عظیمی از امتیازات پژوهشی دانشگاه شده‌اند (۲۱). از طرف دیگر با توجه به مقاله امین‌پور که به بررسی تولیدات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۱۱ در نظام‌های اطلاعاتی ملی و بین‌المللی پرداخته است، نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از رتبه ۶ در طی این سال‌ها به رتبه ۳ در رتبه‌بندی‌ها صعود کرده است؛ که علل اصلی آن را این پژوهشگر، حمایت مالی و فنی از پژوهش‌ها و همگونی در درج وابستگی سازمانی در تولیدات این دانشگاه می‌داند (۱۲)؛ که همین امر نشان از آن دارد که دانشگاه علوم پزشکی اصفهان همانند دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به درج صحیح وابستگی سازمانی توجه داشته است. بررسی پژوهش‌های نویسندگان برون‌مرزی نیز نشان از جهان‌شمول بودن این معضل دارد به طوری که Viera & Gomes در سال ۲۰۰۹ در پژوهش خود، چندگانگی را در درج وابستگی سازمانی تولیدات علمی کشور پرتغال گزارش می‌کند (۲۲). عدم درج وابستگی سازمانی استاندارد در کشور چین نیز با مشکلاتی همراه است؛ چرا که ترجمه و نویسه‌گردانی نام وابستگی سازمانی دانشگاه‌های چین به زبان‌های دیگر به علت مشکلاتی که در خط و زبان آن‌ها وجود دارد، کار دشواری است (۷ و ۵). با توجه به این پژوهش‌ها و نتایجی که پژوهشگر از سامانه‌ی مدیریت اطلاعات پژوهشی استخراج کرده است، می‌توان به وضوح توجه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی را در طی چند سال اخیر به مقوله‌ی درج صحیح وابستگی سازمانی مشاهده کرد؛ چراکه بررسی‌ها حاکی از آن است که دانشگاه درج نادرست اشکال نوشتاری وابستگی سازمانی را در

ایشان ابراز می نمایند. این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد نویسنده ی مسئول مقاله با همین عنوان است که تاریخ تصویب پروپوزال آن ۹۳/۱۱/۱۱ بود.

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، جناب آقای دکتر رضایی مدیر محترم پژوهشی جهت گردآوری داده های پژوهش و همچنین سرکار خانم شاهداغی به خاطر همکاری بی دریغ

منابع

1. Buckland M. Documentation, information science and library science in the USA. *Information Processing and Management* 1996; 32(1): 63-76.
2. Tillett B. Authority control: state of art and new perspective. *Cataloging & Classification Quarterly* 2004; 38(3): 18-24.
3. Chung CJ & Park HW. Web visibility of scholars in media and communication journals. *Scientometrics* 2012; 93(1): 207-15.
4. Jiang Y, Zheng HT, Wang X, Lu B & Wu K. Affiliation disambiguation for constructing semantic digital libraries. *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 2011; 62(6): 1029-41.
5. Moin M, Mahmoudi M & Rezaei N. Scientific output of Iran at the threshold of the 21st century. *Scientometrics* 2005; 62(2): 239-48.
6. Schulz N. Changes to AACR2 instructions: for joint steering committee for development of RDA. 2009. Available at: <http://www.rda-jsc.org/archivedsite/docs/5sec7rev.pdf>. 2012.
7. Liu NC, Cheng Y & Liu L. Academic ranking of world universities using scientometrics- a comment to the fatal attraction. *Scientometrics* 2005; 64(1): 101-9.
8. Ministry of Health and Medical Education. Guide to completing an evaluation form of the research activities of the research center of medical sciences in 2008. Available at: <http://hbi.ir/forms/newsdetails.aspx?Id=8642&hbsId=105&category=1&templateid=1>. 2014.
9. Mahvash B & Mahmudian A. Documented list of the names of institutions, organizations and public institutions in Iran. 3rd ed. Tehran: Iranian Research Institute for Information Science and Technology; 2007: 201-2[Book in Persian].
10. Galvez C & Moya-Angone F. The unification of institutional addresses applying parameterized finite-state graphs (P-FSG). *Scientometrics* 2006; 69(2): 323-45.
11. Chan LM & Hodges T. *Cataloging and classification: an introduction*. 3rd ed. Lanham: Scarecrow Press; 2007: 51-5.
12. Aminpour F. National medical research ranking and scientific productivity: where do we stand? *Journal of Research in Medical Sciences* 2012; 17(4): 393-5.
13. Aminpour F & Kabiri P. Science production in Iran: the scenario of Iranian medical journals. *Journal of Research in Medical Sciences* 2009; 14(5): 313-22.
14. Bador P & Lafouge T. Authors' affiliations & addresses in published articles: lack of care penalizes French universities in international ranking. *Presse Medicale* 2005; 34(9): 633-6.
15. Taskin Z & Al U. Standardization problem of author affiliations in citation indexes. *Scientometrics* 2014; 98(1): 347-68.
16. Shahbodaghi A & Shekofteh M. A comprehensive study of published articles by members of SBMU and their citation status as reported by the institute for scientific information (ISI) from 1998-2007. *Research in Medicine* 2009; 33(2): 81-7[Article in Persian].
17. Aminpour F, Kabiri P, Otraj Z & Keshtkar AA. Webometric analysis of Iranian universities of medical sciences. *Scientometrics* 2009; 80(1): 253-64.
18. Abolghassemi Fakhree MA & Jouyban A. Scientometric analysis of the major Iranian medical universities. *Scientometrics* 2011; 87(1): 205-20.

19. Ministry of Health and Medical Education. Guide to completing an evaluation form of the research activities of the research center of medical sciences in 2010. Available at: <http://hbi.ir/forms/newsdetails.aspx?Id=8642&hbsId=105&category=1&templateid=1>. 2014.
20. Falahati Qadimi Fumani MR, Goltaji M & Parto P. Inconsistent transliteration of Iranian university names: a hazard to Iran's ranking in ISI Web of Science. *Scientometrics* 2013; 95(1): 371-84.
21. Dehghan SH, Mahmudi Z & Ghasempour M. Indexed documents of researchers of Shiraz university of medical sciences in Web of Science and Scopus with non-standard affiliation. *Health Information Management* 2013; 10(6): 810-8[Article in Persian].
22. Vieria ES & Gomes JANF. A comparison of Scopus and Web of Science for a typical university. *Scientometrics* 2009; 81(2): 587-600.

Investigation of Different Affiliations of Shahid Beheshti University of Medical Sciences in Scientific Publications and Their Effect on the Result of Research Activities Evaluation

Shahbodaghi Azam¹ (M.S.) - Asadzandi Shadi² (B.S.) - Shekofteh Maryam³ (Ph.D.) - Zayeri Farid⁴ (Ph.D.) - Rezaei Tavirani Mostafa⁵ (Ph.D.)

1 Instructor, Library and Information Sciences Department, School of Allied Medical Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2 Master of Sciences Student in Medical Library and Information Sciences, School of Allied Medical Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

3 Assistant Professor, Medical Library and Information Sciences Department, School of Allied Medical Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

4 Assistant Professor, Biostatistics Department, School of Allied Medical Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Science, Tehran, Iran

5 Assistant Professor, Basic Sciences Department, School of Allied Medical Sciences, Proteomics Research Center, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Abstract

Received: May 2016

Accepted: Aug 2016

Background and Aim: Heterogeneous insertion of Organizational affiliations can cause loss of ranking points in the national and international levels. So, we decided to investigate the different affiliations of Shahid Beheshti University of Medical Sciences in scientific publications that indexed in Web of Science and their effect on the result of research activities evaluation in the year 2012.

Materials and Methods: Methodology of this study is bibliometric approach with descriptive survey. The study included 1139 scientific production of Shahid Beheshti University of Medical Sciences that indexed in Web of Science in the first one in April 2011 to April 2012.

Results: 1139 articles indexed in the Web of Science, 94/38% in the evaluation of the research activities of the ministry of health have been scored and 5/61% failed. Among the unsuccessful papers 1/01%, had been inserted affiliation incorrectly. One-sample t-test showed that the mean score of 1/01% has no significant statistical impact on the total average rating of products indexed in Web of Science.

Conclusion: Investigation showed that standard insertion of affiliation has impact on enterprise University Ranked and University status at the international level.

Keywords: Documentation, Affiliation, Research Activities Evaluation, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Iran

* Corresponding Author:

Asadzandi S;

Email:

Shadi_asadzandi@yahoo.com